

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9142 af 15/03/1991 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse P-3-91 om EF-medlemsland - folkepension - Grønland - optjening - opgørelse af bopælstid

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: J.nr.: 20285-90

Ankestyrelsens principafgørelse P-3-91 om EF-medlemsland - folkepension - Grønland - optjening - opgørelse af bopælstid

Resume:

Kommunen skulle ved opgørelse af bopælstiden i forbindelse med fast læggelsen af størrelsen af folkepension til en dansk statsborger med bopæl i Spanien (EF-land) medregne den periode, hvor pågældende havde bopæl på Grønland.

Perioden skulle medregnes, selv om det var uafklaret, om Grønland eventuelt skulle yde refusion af den del af pensionen, der var optjent på Grønland.

Kassation:

Der er kommet nye regler på området

Love:

Lov om social pension - lovebekendtgørelse nr. 612 af 24. juni 1996 - § 5

Sagsfremstilling:

M, som var dansk statsborger og opvokset i Danmark, flyttede i 1948 som 27-årig til Grønland. Bortset fra perioden december 1949 - april 1950 boede M på Grønland indtil 1974, hvor han flyttede til Spanien.

M søgte om folkepension som 67-årig fra den 1. april 1988.

Kommunen besluttede, at der skulle udbetales pension med 12/40 af fuld pension, idet M fra det 15. år og indtil udrejsen til Grønland havde haft bopæl i Danmark i 12 år. Kommunen fandt ikke grundlag for at medregne bopælstiden i Grønland ved beregningen af pensionen.

Socialstyrelsen udtalte vejledende, at optjening af ret til dansk pension skete, skete på grundlag af bopælstid i Danmark, jf. lov om social pension §§ 5-7. I optjeningstiden medregnes efter praksis bopælstiden i Grønland.

For at få udbetalt pensionen var det som hovedregel en betingelse, at pensionisten havde fast bopæl i Danmark. Denne hovedregel var dog fraveget for personer, som var 67 år, og som havde haft bopæl i landet i mindst 30 år mellem 15 og 67 år, og som havde haft bopæl i landet i mindst 30 år mellem 15 og 67 års alderen, jf. lov om social pension § 3. Ved anvendelsen af denne undtagelsesregel var bopælstid på Grønland efter praksis ikke medregnet.

Socialstyrelsen var herefter af den opfattelse, at M ikke havde umiddelbar ret til pension. Derimod syntes det at være opfattelsen iforhold til EF-området, at pensionen for vandrende arbejdstagere både danske og andre EF-arbejdstagere - skulle fastsættes efter den danske lovgivning om social pension. Selv om der ikke var enighed om, hvem der skulle betale pensionen, hvilket Socialministeriet og Grønlands Hjemmestyre forhandlede om, var der enighed om, at pensionen skulle beregnes også på de grønlandske bopælstider, der var tilbagelagt før Grønlands udtræden af EF.

Amtsankenævnet tiltrådte kommunens afgørelse, hvorefter pensionen skulle udbetales med 12/40 af fuld pension, idet der ikke var grundlag for at pålægge den danske kommune at udbetale pension, der også omfattede bopælstiden på Grønland.

Nævnet forudsatte, at kommunen tog sagen op til fornyet overvejelse, når de igangværende forhandlinger mellem Socialministeriet og Grønlands Hjemmestyre var afsluttet. Forhandlingerne drejede sig om, hvorvidt Danmark eller Grønland skulle betale den del af pensionen, der var beregnet på grundlag af bopælstid på Grønland.

M klagede over nævnets afgørelse.

Sagen blev antaget til principiel behandling til nærmere belysning af problemerne omkring optjening af bopælstid under ophold på Grønland og eventuelle spørgsmål vedrørende udbetaling af pension under ophold i EF-land.

Lovgrundlag: lov om social pension § 5.

Socialministeriets bekendtgørelse nr. 874 af 23. december 1987 om social pension § 6.

Rådets ordning (EØF) nr. 1408/71 med senere ændringer om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for fællesskabet.

Rådets forordning (EØF) nr. 1661/85 af 13. juni 1985 om fastsættelse af tekniske tilpasninger til fællesbestemmelserne om vandrende arbejdstageres sociale sikring for så vidt angår Grønland.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at M's bopælstid på Grønland skulle have været medregnet ved fastlæggelsen af størrelsen af pensionen efter § 5 i lov om social pension, såfremt M havde været bosat i Danmark.

I medfør af de for EF gældende regler skulle bopælstiden på Grønland herefter ligeledes medregnes ved fastsættelsen af M's pension under ophold i Spanien.

Ankestyrelsen fandt herefter, at det påhvilede kommunen at udbetale folkepension, der også var fastsat på grundlag af M's bopælstid på Grønland.

Ankestyrelsen ændrede således amtsankenævnets afgørelse.

Ankestyrelsen tog ikke ved afgørelsen stilling til spørgsmålet om eventuel refusion fra Grønland af den del af pensionen, der var beregnet på grundlag af bopælstiden på Grønland.